

Światowy Dzień Ochrony Morza Bałtyckiego

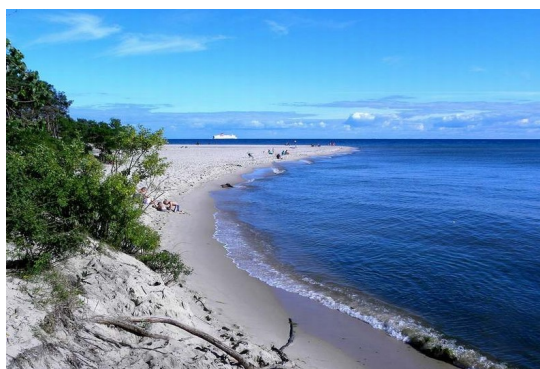
W ramach obchodzenia Światowego Dnia Wody, w 1997 r. Komisja Helsińska ustanowiła **22 marca Światowym Dniem Morza Bałtyckiego**.

Został on powołany w celu zwrócenia uwagi społeczności międzynarodowej na problemy związane z jego ochroną. Środowisko Bałtyku jest szczególnie narażone na degradację. Wszystkie nieoczyszczone ścieki produkowane przez państwa nadbałtyckie, w tym również ścieki przemysłowe, spływają do tego stosunkowo małego morza. Oprócz gospodarki komunalnej zagrożenie dla wód Bałtyku stanowią energetyka wiatrowa, transport morski, turystyka i rekreacja, rolnictwo, rybołówstwo, gazociągi i wydobywanie surowców. To wszystko sprawia, że jest jednym z najbardziej zanieczyszczonych mórz na świecie.

Jednym z najskuteczniejszych sposobów ochrony środowiska Morza Bałtyckiego jest zmniejszenie emisji zanieczyszczeń oraz eksploatacji jego zasobów, np. poprzez ograniczenie zużycia sztucznych nawozów w rolnic-

twie oraz skuteczniejsze oczyszczanie ścieków. Trzeba pamiętać, że praktycznie cały obszar naszego kraju znajduje się w zlewni Bałtyku, więc wszyscy mamy wpływ na to, co wpływa do niego!

*Artykuł przygotowała
Karolina Zajac*

*„Morza szum, ptaków śpiew, złota
plaża w słońcu lśni ...” - aż chce
się tam pojechać ...*

Ważne tematy:

- **ŚWIATOWY DZIEŃ OCHRONY MORZA BAŁTYCKIEGO**
- **WSPOMNIENIE O POWSTANIU KOŚCIUSZKOWSKIM**

W tym numerze:

ŚWIATOWY DZIEŃ WODY	2
UKRAIŃSKI Z KASIA	3
WIEŚCI Z NASZEJ SZKOLNEJ BIBLIOTEKI	3
ŚWIATOWY DZIEŃ TEATRU	4
PIERWSZY DZIEŃ WIOSNY	5
ROZRYWKA	6
KĄCIK WIERZOKLETÓW	6

UCHO LEMA

WSPOMNIENIE O POWSTANIU KOŚCIUSZKOWSKIM

Pod koniec XVIII wieku sytuacja I Rzeczypospolitej była beznadziejna. W 1772 roku dokonał się I Rozbiór Polski, a w 1793 roku II Rozbiór Polski. Po przegranej wojnie polsko - rosyjskiej w 1792 roku wojska carskie okupowały kraj. Lecz pomiędzy tym znalazła się osoba, która postanowiła, że będzie walczyć o wolność ojczyzny, Tadeusz Kościuszko. 24 marca na Rynku w Krakowie stawilo się 2 tys. chłopów i dowódcy powstania, gdzie odczytano przysięgę. Minowano Tadeusza Kościuszkę dowódcą powstania i tak oto **24 marca oficjalnie zaczęto się**

Powstanie Kościuszkowskie.

Znaczącymi bitwami powstania były starcia pod Racławicami, Słominem i Maciejowicami. W szczytowej fazie powstania pod broń powołano około 150 tys. ludzi, lecz siły powstańcze musiały ulec pod naporem 2 mocarstw, które upadło 16 listopada 1794 roku. Na skutek powstania 20 tys. w nim walczących zostało zesłanych na Syberię, a w 1795 roku dokonał się III Rozbiór Polski i Rzeczypospolita zniknęła z map na 123 lata.

Artykuł przygotował Mikołaj Jacyna

Światowy Dzień Wody

Światowy Dzień Wody został ustanowiony przez Zgromadzenie Ogólne ONZ rezolucją z 22 grudnia 1992 r. podczas konferencji "Szczyt Ziemi" w Rio de Janeiro w Brazylii. Obchodzony jest co roku od 1993 r. 22 marca, w celu podniesienia świadomości, jak wielką rolę odgrywa woda i jak wielkie zagrożenie niesie ze sobą spadek jej zasobów.

Obchody święta przyczyniają się do pogłębiania szacunku do wody, która ze względu na swą pozorną

dostępność w warunkach klimatu umiarkowanego, często bywa marnotrawiona.

Materiał przygotowała Oliwia Kurant

Rok szkolny 2020/2021, numer 11

Zapraszamy na LEKCJE UKRAIŃSKIEGO Z KASIĄ

Dziś zapraszam do nauki nazw miesięcy.

UWAGA: W nawiasach umieściłam wymowę.

Січень [siczeń] - Styczeń

Лютий [liutyj] - Luty

Березень [berezeń] - Marzec

Квітень [kwiteń] - Kwiecień

Травень [trawień] - Maj

Червень [czerweń] - Czerwiec

Липень [lypeń] - Lipiec

Серпень [serpeń] - Sierpień

Вересень [wereseń] - Wrzesień

Жовтень [żowteń] - Październik

Листопад [lystopad] - Listopad

Грудень [grudeń] - Grudzień

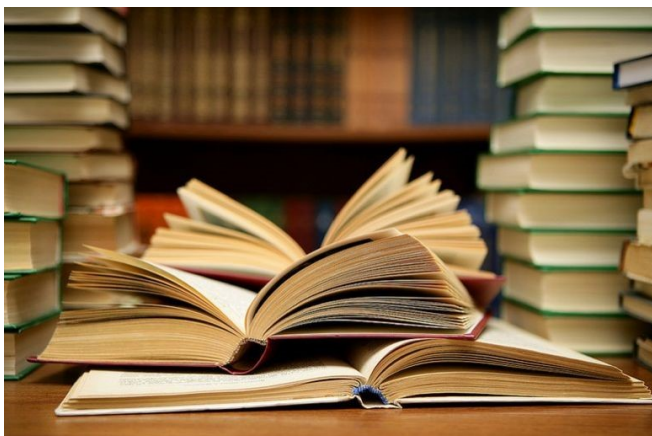

Kateryna Demkiv z kl. I B

marzec

WIEŚCI Z NASZEJ SZKOLNEJ BIBLIOTEKI

W ramach promocji czytelnictwa, drodzy Uczniowie, chciałbym przedstawić Wam wstrząsającą historię o pięknej przyjaźni dwóch chłopców w czasie zawieruchy wojennej. Książka „Chłopiec w pasiastej piżamie” Johna Boyne’a to bardzo wzruszająca lektura, bo trudno przejść obojętnie obok chłopca siedzącego przy drucie kolczastym, ubranego wyłącznie w brudną i wydzielającą nieprzyjemny zapach pasiastą piżamę...

Książka o niewielkiej objętości wywołuje szereg emocji – od złości, aż po smutek. Słowo polecam

jest tutaj nie do końca odpowiednie. Po prostu należy sięgnąć po tę niezwykłą lekturę.

Ł.W.

Międzynarodowy Dzień Teatru

Teatr miał początek w starożytnej Grecji, gdzie dla Greków teatr był świętem obcowania ze sztuką, konkursem poetyckim i muzycznym, okazją do spotkań całej społeczności, ale także osób zaproszonych spoza niej. Fabuła była oparta na mitach, które każdy dobrze znał. Teatr grecki pełnił funkcję estetyczną, propagandową, informował i dostarczał rozrywki (tylko mężczyznom, ponieważ tylko oni występowali i oglądali). Źródłem teatru w tamtych czasach były Dionizje – święta w starożytnej Grecji organizowane na cześć Dionizosa – boga wina, urodzajów, a także narodzin i śmierci.

W starożytnej Grecji wykształciły się dwa rodzaje literackie – dramat i komedia. Z dytyrambów – pieśni śpiewanych ku czci Dionizosa – wykształcił się dialog koryfeusza (czyli przodownika chóru) z chórem. Z Dionizji Wielkich, czyli obrzędów i procesji urządzanych wiosną w miastach, narodziła się tragedia, natomiast Dionizje Małe, święta ku chwale Dionizosa obchodzone jesienią na wsiach, dały początek komedii. Po raz pierwszy aktora wprowadził w 534 roku p.n.e. Teispis. Później Ajschylos dołączył drugiego aktora, a Sofokles uznał, by wprowadzić trzeciego. Pierwsze przedstawienia odbywały się tam, gdzie mogliby się zebrać mieszkańcy całego miasta. Pokazy spektakli zaczynały się o wschodzie słońca, a kończyły o jego zachodzie. Miejsce, w którym odbywało się przedstawienie, miało

kształt amfiteatru. Wyróżniamy takie elementy takie, jak theatron (miejsce dla publiczności), orchestra (miejsce dla chóru), proskenion (nieszerokie prostokątne podwyższenie dla aktorów) i skene (budynek służący do przebierania się aktorów oraz do wieszania dekoracji). Wejście chóru nazywano parodos, pierwsze słowo aktorów – prologos. Zejście chóru to exodos, a ostatnie słowo to epilog. Partie chóru nazywano stasimonami, a jego funkcją było komentowanie, dopowiadanie i charakteryzowanie postaci i wydarzeń. Aktorami byli wyłącznie mężczyźni. Aktorzy mieli na twarzy maskę, która zwiększała natężenie dźwięku mowy aktora, nosili widoczne kostiumy, nosili peruki i drewniane obuwie, tzw. koturny.

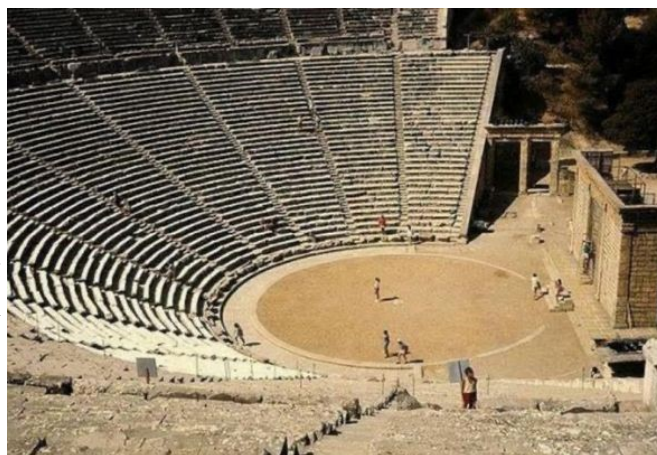
Dalej ku starożytności w Rzymie wykształcił się nowy typ spektaklu mimicznego oraz pantomima, w której pojawiał się tylko jeden aktor. Ważną rolę odegrały igrzyska.

Dzięki nim powstały amfiteatry, łączące formułę teatralną i cyrkową.

Po starożytności ukształtował się teatr nowożytny utworzony przez Williama Szekspira. W swoich utworach podejmował tematy dotyczące człowieka – jego emocje, wielkie namiętności. Zerwał zasadę trzech jedności, występowało więcej aktorów niż trzech, prezentował wielowątkowe akcje. Teatr nowożytny dzielił się na akty i sceny. Po I wojnie światowej podejmowano tematy społeczne, powstawały nowe nurty.

Dzień Teatru ustanowiono w czerwcu 1961 roku podczas 9. Światowego Kongresu Międzynarodowego Instytutu Teatralnego (w skrócie ITI) w Helsinkach. Jego ustanowienie zaproponował Arvi Kivimaa, prezydent Fińskiego Instytutu ITI. Dzień obchodów ustalono na 27 marca, w rocznicę otwarcia Teatru Narodów w Paryżu.

Artykuł przygotował Piotr Kardas

Pierwszy dzień wiosny - kiedy zaczyna się kalendarzowa wiosna?

Na pierwszy dzień wiosny zwykle czekamy z utęsknieniem. Po mroźnej, zimowej aurze ten dzień jest nadzieją na szybkie ocieplenie. Kiedy dokładnie wypada pierwszy dzień kalendarzowej wiosny i jakie są zwyczaje z nim związane?

Tak jak w przypadku każdej pory roku, tak i wiosna ma swoje „dwa początki”. To znaczy, że w ciągu roku możemy świętować **pierwszy dzień wiosny** dwa razy - raz według kalendarza, a raz według wyliczeń astronomicznych.

Pierwszy dzień kalendarzowej wiosny

To data popularniejsza, wpisana w kalendarz. Jest ona umowna, ustalona z góry i wypadająca zawsze tego samego dnia w roku. **Kalendarzowa wiosna** zwykle przychodzi później niż ta astronomiczna. **Pierwszy dzień wiosny** według kalendarza obchodzimy 21. marca. Kalendarzowa wiosna trwa aż do 21. czerwca.

Pierwszy dzień astronomicznej wiosny

W przypadku daty astronomicznej, **pierwszy dzień wiosny** jest dniem ruchomym. To oznacza, że nie ma z góry określonej daty w kalendarzu i każdego roku astronomiczną wiosnę możemy witać innego dnia. Różnice między początkiem wiosny kalendarzowej a astronomicznej nie są duże – średnio jeden dzień. Z czego to wynika?

Astronomicznej wiosny nie wyznacza kalendarz, ale wędrówka słońca po ekliptyce. Według astronomów wiosna przychodzi w dniu tzw. równonocy wiosennej czyli wtedy, gdy dzień zrównuje się z nocą, a słońce pada tego dnia prostopadle na równik. Na półkuli północnej równonoc wiosenna następuje w marcu. W różnych strefach czasowych pierwszy dzień wiosny może wypaść innego dnia np. w roku 2011 astronomiczną wiosnę witaliśmy 21 marca, a w 2044 roku być może to

będzie 19 marca. Wszystko z powodu ruchu punktu Barana związanego ze zmianą kierunku ziemskiej osi rotacji.

Astronomiczna wiosna kończy się wraz z przesileniem letnim, a więc z nadejściem astronomicznego lata.

Źródło: <https://www.mjakmama24.pl/edukacja/pomoc-w-nauce/pierwszy-dzien-wiosny-kalendarzowa-wiosna-aa-dhyR-nAu3-zxtg.html>

Dzień wagarowicza 2021

Już wkrótce dzień wagarowicza. Ulubiona data uczniów w szkolnym kalendarzu. Choć wydarzenie to nie jest żadnym oficjalnym świętem, większość nauczycieli i rodziców podchodzi do tej daty z życzliwością. To jedyny dzień w roku, kiedy pozwala się uczniom na odstępstwo od nauki.

Oficjalnie czy nieoficjalnie dnia wagarowicza nie trzeba nigdzie zapisywać. O tym nieformalnym święcie nie zapomni żaden uczeń. **Dzień wagarowicza wypada 21 marca**, w pierwszy dzień kalendarzowej wiosny.

Redakcja

Czas na rozrywkę. POŁAMANIA GŁOWY !

GAZETKA LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO IM. STANISŁAWA LEMA
W STANISŁAWOWIE PIERWSZYM

Zapraszamy do wykonania WYKREŚLANKI. Należy znaleźć 5 wyrazów związanych z teatrem antycznym. Podpowiedzi możecie poszukać w artykule przygotowanym przez Piotrkę.
POWODZENIA !

Lamigłóvkę przygotowała Kasia Demkiv

P	A	R	O	D	O	S	Q	E	R	W	T	H	B	D
A	S	V	F	H	D	X	Q	Ż	Ż	E	G	U	Z	O
L	K	N	G	C	R	Y	I	X	A	B	M	Z	V	R
Z	Ś	Ń	W	C	T	H	E	A	T	R	O	N	Q	C
S	H	J	B	D	E	A	Z	X	Q	Ć	Ż	E	H	H
Ę	C	B	S	Q	H	M	I	K	O	M	F	S	A	E
Ż	J	L	U	R	S	C	M	L	O	E	W	A	I	R
Y	U	K	H	G	F	S	Z	V	N	J	T	S	Z	S
I	I	V	P	R	O	S	C	E	N	I	O	N	X	T
Ł	Ó	Ń	Ć	F	S	K	S	W	G	N	M	K	F	R
Q	D	V	N	G	C	E	Ś	F	O	P	L	U	M	A
Q	U	B	D	M	K	N	O	U	F	E	A	V	N	L
Ł	Ń	D	F	H	Ż	E	Ż	D	J	I	G	J	T	A
F	Q	W	E	R	T	Y	U	I	O	H	G	D	S	Z
Ż	V	B	Ż	W	F	H	E	H	K	L	Q	H	K	I

KĄCIK WIERSZOKLETÓW

W teatrze

Zabiera nas tam gdzie obłoki szare
Tutaj nic nie ma na stałe
To taki mały cichutki ką
Pozwala uciec daleko stąd

Możesz być kimkolwiek zechcesz
Zmieniać postać tak od nowa
I nie martwić się o jutro
Scena odwagi Ci doda

Uwalnia nas od zgiełku dnia
Poprawi przynieść nam marzeń garść
Tam usłyszemy śpiewy poranne
I dla nas cicho śpiewaną kołysankę

Blask reflektorów, gdy na środku
stajesz
I to uczucie że coś się udaje
I nie wiesz tak na prawdę czy to ład
Czy porwał cię rzeki prąd

Zabiera nas ponad rzeczywistość
I dobrze się czujesz tam mimo
wszystko
Nie musisz się bać że ktoś cię
oceni
Ja ciągle wierzę że teatr nas
zmieni

Oliwia
Jankowska

